

מענק סיוע לעסקים בעד השתתפות בהוצאות שכירות - תיקון החלטת ממשלה

הצעה להחלטה

מחליטים, לתקן את החלטה מס' 601 מיום 07 בנובמבר 2021 (להלן – **ההחלטה**), כדלקמן:

1. לתקן את סעיף 1(ו) להחלטה, כך שבמקום 90% יבוא 80%.
2. לתקן את סעיף 2(ב) להחלטה, כך שבמקום המילים "(2) – (5)" יבוא "(2) – (6)".
3. לתקן את סעיף 2(ג) להחלטה, כך שלאחר המילים "ולשכיר בעל שליטה בחברת מעטים" יבוא "ששולמו בעד תקופות הזכאות" ובסופה יבוא: "ובלבד שאם קיבל אחד מהמענקים כאמור עבור תקופת הזכאות המנויה בסעיף קטן (6) להגדרת תקופות הזכאות, מחזור עסקאותיו לשנת 2019 יוכפל במקדם של 1.17".
4. לתקן את סעיף 2 להחלטה, כך שלאחר סעיף 2(ג) יבוא:
"ד) הוצאות שכירות ששילם העוסק לבעל הנכס בעד שנת 2020".
5. לתקן את סעיף 3(א) להחלטה, כך שבמקום "עד ליום י"ב באדר התשפ"ב (15 במרץ 2022)" יבוא "עד ליום כ"ז בניסן התשפ"ב (28 באפריל 2022)".
6. לתקן את סעיף 3 להחלטה, כך שאחרי סעיף 3(א) יבוא:
"1א) על אף האמור בסעיף (א), עוסק שהגיש בקשה עד ליום כ"ז בניסן התשפ"ב (28 באפריל 2022) או מועד מאוחר יותר שנקבע בהתאם לאותו סעיף, וקיבל מענק, רשאי להגיש בקשה משלימה עד ליום כ"ו באדר התשפ"ו (15 במרץ 2026) בעד הפרשי הוצאות שכירות ששולמו עד לתום שנת 2025, ובהתאם לכללים שיקבעו בנוהל על פי הוראות סעיף (ג)".
7. לתקן את סעיף 3(ג) להחלטה, כך שבסופו יבוא:
"מבלי לגרוע מהוראות סעיף זה, דיווח הוצאות שכירות ייעשה באמצעות הגשת הסכם שכירות עבור שנת 2020 וכן אישור רו"ח והצהרת העוסק בנוגע לעמידת העוסק בהוראות סעיפים קטנים 1(ה) ו-1(ו)".
8. בסעיף 6 –
(א) הגדרת "הוצאות שכירות" תתחלף כך שבמקום האמור בה יבוא: "הוצאה ששילם העסק בעד הזכות להחזיק בנכס ולהשתמש בו שלא לצמיתות, לרבות הוצאה ששולמה או שתשולם במועד מאוחר ממועד השימוש בנכס ובלבד שאופן תשלום הוצאות השכירות נקבע בהסכם שכירות שנחתם לפני יום ז' בכסלו התשפ"ב (7 בנובמבר 2021), ולמעט רכיבים בדמי השכירות אשר מגלמים תשלום עבור שירות, כדוגמת: עלויות אבטחה, הוצאות חשמל, הוצאות מים, ארנונה ודמי ניהול".
(ב) לתקן את הגדרת "תקופות הזכאות", כך שאחרי סעיף (5) בה יבוא:
(6) חודשים ינואר ופברואר 2021 או חודשים מרץ ואפריל 2021.
(ג) יתווספו ההגדרות הבאות:
"אישור רואה חשבון" – לרבות אישור יועץ מס;
"דמי ניהול" – דמי ניהול, ולמעט דמי ניהול שעולים על 15% מסך הוצאות

השכירות ודמי הניהול, כפי שהוגדרו בהסכם השכירות;

"יועץ מס" – יועץ מס מייצג, כהגדרתו בחוק הסדרת העיסוק בייצוג על ידי יועצי מס, התשס"ה-2005.

דברי הסבר

רקע כללי

ביום 07 בנובמבר 2021 קיבלה הממשלה את החלטה מס' 601 שעניינה "מענק סיוע לעוסקים בעד השתתפות בהוצאות שכירות" (להלן – **החלטה 601**). במסגרת החלטה זו ניתן מענק מינהלי לעוסקים שקיבלו מענקי סיוע בעד השתתפות בהוצאות קבועות ומענק פגיעה ממושכת, על פי החלטת ממשלה מס' 5015 מיום 24 באפריל 2020, על תיקוניה ופרק ו' לחוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן – **מענק הוצאות קבועות ומענק פגיעה ממושכת**). כמו כן, מענק זה ניתן לעוסקים שמחזור העסקאות שלהם ירד בשנת 2020 במשך חצי שנה לפחות בלמעלה מ-80% לעומת אותם חודשים אשתקד, שהממשלה הגבילה את הפעילות שלהם לתקופה ממושכת ושהוצאות השכירות שלהם גבוהות מ-17% לעומת מחזור עסקאותיהם בשנת 2019. כך, שבשל הגבלת פעילות שנכפתה עליהם, עסקים אלה נדרשו להתמודד לאורך זמן עם פער בין היקף הוצאות השכירות שעליהם לשלם לבין היקף המענקים שקיבלו. כל זאת, על רקע היותן של הוצאות השכירות הוצאות שקיימות אצל מרבית מסוגי הענפים במשק ושמהופיינות, לעיתים קרובות, ביחס גבוה למחזור העסקאות של העוסק.

מוצע לתקן את החלטה 601 ולהרחיב ולהקל את התנאים לקבלת המענק, תוך שמירה על העקרונות העומדים מאחוריו.

לסעיף 1

במטרה להקל את התנאים לקבלת המענק, מוצע לתקן את החלטה 601, כך שהיקף הוצאות השכירות ששילם העוסק בעד שנת 2020 לא יפחת מ-80% מהיקף הוצאות השכירות ששילם בשנת 2019. כך, שנשמרת הבחינה בנוגע לתשלום העוסק בשנת 2020 את עיקר הוצאות השכירות ששילם בשנת 2019 ובשים לב לקיומן של הוצאות קבועות נוספות של העוסק.

לסעיפים 2-3

עוד מוצע לתקן את החלטה 601, כך שבבחינת התקופה בה הייתה לעוסק ירידת מחזורים של למעלה מ-80% תיכלל גם תקופת הזכאות של ינואר ופברואר 2021 או מרץ ואפריל 2021. זאת, נוכח ההגבלות המחמירות על פתיחת עסקים והתייצבות עובדים במקום עבודתם שנקבעו בחודשים אלה ובשים לב לשיטות הדיווח השונות של עוסקים למס הכנסה. בהתאמה לכך, מוצע להרחיב את תקרת המענק שקבועה בסעיף 2(ג) להחלטה 601, כך שתקרת המענק ביחס למחזור העסקאות של העוסק בשנת 2019, תוכפל במקדם של 1.17 ובאמצעות כך תכלול גם את החלק היחסי של תקופת הזכאות בשנת 2021, ככל שהייתה כזו.

לסעיפים 4-6

נוכח התיקונים המוצעים בהחלטה זו, מוצע להאריך את התקופה בה ניתן להגיש בקשות לקבלת המענק, כך שהתקופה תסתיים ביום כ"ז בניסן התשפ"ב (28 באפריל 2022), במקום עד ליום י"ב באדר התשפ"ב (15 במרץ 2022). כמו כן, מכיוון שהוצאות שכירות שיוכרו לצורך עמידת העוסק בתנאי הזכאות לקבלת המענק הן הוצאות שכירות ששולמו בפועל לבעל הנכס על ידי העוסק, מוצע לאפשר לעוסקים שבקשתם לקבלת המענק הוגשה עד ליום כ"ז בניסן התשפ"ב (28 באפריל 2022) או מועד מאוחר יותר שפרסם המנהל לפי הוראות סעיף (א) להחלטה, להגיש בקשות משלימות עד ליום כ"ו באדר התשפ"ו (15 במרץ 2026) בעד הפרשי הוצאות שכירות ששולמו עד לתום שנת 2025 והכל בכפוף ליתר התנאים לקבלת המענק ולהיקפו ובהתאם לנוהל שיקבע על פי סעיף 3(ג) להחלטה.

כמו כן, על מנת להבטיח כי יינתן מענק רק עבור הוצאות שכירות שכבר שולמו ועל מנת שלא לשלם לעוסק מעבר להיקף דמי השכירות ששילם בעד שנת 2020, מוצע לקבוע הגבלה נוספת לתקרת המענק והיא היקף הוצאות השכירות ששילם העוסק לבעל הנכס בעד שנת 2020.

לסעיפים 7-8

בשל העובדה כי במקרים רבים נוכח הקושי הכלכלי אליו נקלעו עוסקים, הוצאות השכירות ששילמו עוסקים בעד שנת 2020 נפרשו על פני מספר שנים, מוצע לשנות את ההגדרה של הוצאות שכירות כך שזו תכלול גם הוצאות שכירות ששולמו או ישולמו לאחר מועד השימוש בנכס. בהתאם לכך, מוצע בנוסף לתקן את סעיף 3(ג) להחלטה 601, ולהבהיר בו מהם המסמכים שנדרש עוסק להגיש על מנת להוכיח את עמידתו בתנאים הקבועים בסעיפים 1(ה) ו-1(ו) לאותה החלטה.

כמו כן, מוצע להכיר כהוצאות שכירות גם בדמי ניהול אשר עולים על 15% מסך היקף הוצאות השכירות ודמי הניהול כפי שהוגדרו בהסכם השכירות. זאת, מכיוון שלאחר בחינת נתונים הנוגעים לתשלום דמי שכירות ודמי ניהול של בתי עסק שונים, התברר כי ישנם מקרים בהם חלוקת התשלום בין הוצאות שכירות לבין דמי ניהול מתבצעת בהתאם לשיקולים חשבונאיים של בעל הנכס המושכר או העוסק והיא אינה משקפת בפועל את התמורה בעד השירות שהתקבל. בהתאם לכך, מוצע לקבוע, בשים לב לממוצע הוצאות התפעול של בעלי הנכסים, כי דמי ניהול בהיקף של עד 15% מסך הוצאות השכירות ודמי הניהול כפי שנקבעו בהסכם השכירות לא יוכרו כהוצאות שכירות בשל היותם משקפים את התמורה לשירות שקיבלו העוסקים ואילו דמי ניהול מעל ל-15% כאמור, יוכרו כתמורה שלא בעד שימוש בנכס ובהתאם לכך יכללו במסגרת הוצאות השכירות כהגדרתם בהחלטה זו.

עוד מוצע לקבוע הגדרות הנדרשות לצורך יישום החלטה זו.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

תקציב

עלות הצעת החלטה 601 נאמדה ב- 60 מיליון ₪ וכוללת אף את עלות ההצעה המוערכת לתיקון

עוד מוצע לקבוע הגדרות הנדרשות לצורך יישום החלטה זו.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

תקציב

עלות הצעת החלטה 601 נאמדה ב- 60 מיליון ₪ וכוללת אף את עלות ההצעה המוערכת לתיקון המוצע.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

אין.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מס' 5015 מיום 24 באפריל 2020 ;

החלטה מס' 152 מיום 28 ביוני 2020 ;

החלטה מס' 610 מיום 7 בנובמבר 2021.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת חוות דעתו של היועץ המשפטי של משרד האוצר.

סיווגים

סיווג ראשי: החלטה ביצועית.

סיווג משני: שימוש בכלים כלכליים להשגת יעדי מדיניות.

תחום פעולה עיקרי: חברה וכלכלה.

מוגש על ידי שר האוצר
ועל ידי שרת הכלכלה והתעשייה

ט"ו באדר א' התשפ"ב
16 בפברואר 2022

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

מענק סיוע לעסקים בעד השתתפות בהוצאות שכירות – תיקון החלטת ממשלה.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

על רקע התפשטות נגיף הקורונה בישראל, הכריז משרד הבריאות על המחלה כמחלה מידבקת מסוכנת. לצורך מניעת התפשטות המחלה ושמירה על בריאות הציבור, הטילה הממשלה מעת לעת הגבלות משמעותיות, בין היתר, על פתיחת עסקים ועל התייצבות של עובדים במקומות עבודתם. הגבלות אלו הקשו ולעיתים אף מנעו את האפשרות לקיים שגרת עסקים רגילה.

על רקע זאת, אישרה הממשלה ביום 24 באפריל 2020 את החלטה מס' 5015, שבמסגרתה ניתן מענק מינהלי לצורך סיוע לעסקים בעד השתתפות בהוצאות קבועות בשל ההשפעה הכלכלית של התפשטות נגיף הקורונה. החלטה זו תוקנה בהחלטות ממשלה נוספות, כשהעיקרית ביניהן היא החלטת הממשלה מס' 152 מיום 28 ביוני 2020, שהתאימה את המתווה של המענק לעוסקים שמדווחים לרשות המיסים בהתאם למועד קבלת התמורה לעסקה.

במסגרת פרק ו' לחוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן – **החוק או חוק התכנית לסיוע כלכלי**), עוגן מתווה להמשך מתן מענקים דו-חודשיים בעד ההשתתפות בהוצאות קבועות, החל מחודש מאי 2020 ועד לחודש יוני 2021. הזכאות למענקים נקבעה, בין היתר, לעוסקים שמחזור עסקאותיהם, כפי שהוגדר בחוק, עולה על 18 אלף ש"ח ואינו עולה על 400 מיליון שקלים חדשים (תוך הגבלה למחזור של 100 מיליון ש"ח, במידה והעוסק החל את פעילותו בשנת 2020) ושמחזור עסקאותיהם ירד, בהתאם לכללים שנקבעו לעניין זה, בעקבות ההשפעה הכלכלית של התפשטות נגיף הקורונה. המענקים במודל זה ניתנו על בסיס מקדם נורמטיבי של 0.3 עבור הוצאות קבועות (דו-חודשי), כאשר על פי הנוסחה והתנאים לקבלת המענק, המקדם המקסימלי נקבע על שיעור של 0.15 מהמחזור עסקאות של העוסק.

ביום 12 בינואר 2021 אושר חוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה) (תיקון מס' 4), התשפ"א-2021. במסגרת תיקון זה, אושר, בין היתר, מתווה למתן מענק נוסף וחד פעמי לעוסקים, בשל פגיעה ממושכת בעקבות השפעתו הכלכלית של נגיף הקורונה (להלן – **מענק פגיעה ממושכת**). למענק זה זכאים עוסקים שקיבלו את המענקים בעד השתתפות בהוצאות קבועות, בכפוף לתנאים ולהגבלות שנקבעו.

על רקע הימשכות התפשטות נגיף הקורונה בישראל והמשך ההשפעה הכלכלית הנרחבת שלו על חלק מהעסקים, אישרה הממשלה ביום 7 בנובמבר 2021 את החלטה מס' 601 (להלן – **החלטה 601**) במסגרתה ניתן מענק חד-פעמי לעסקים בעד השתתפות בהוצאות שכירות (להלן – **מענק השתתפות בהוצאות שכירות**). מענק זה ניתן לעוסקים אשר, בין היתר, זכאים לקבל מענקי סיוע בעד השתתפות בהוצאות קבועות ושמחזור העסקאות שלהם לשנת 2019 גבוה מ-150 אלף ₪. כמו כן, למענק זכאים עוסקים שמחזור העסקאות שלהם ירד במשך חצי שנה לפחות בשנת 2020 ושהמדינה הגבילה את הפעילות שלהם לצורך התמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה לתקופה של 160 ימים במהלך תקופות הזכאות, כפי שמוגדרות בהחלטה 601. המענק ניתן לעוסקים שהוצאות השכירות שלהם בשנת 2019 עולות על המקדם המקסימלי שנקבע לצורך קבלת מענק הוצאות קבועות, בתוספת 2% שמשקפים את ממוצע

התוספת לעסק בגין מענק פגיעה ממושכת, וכן שבמהלך שנת 2020 שילמו 90% מהיקף הוצאות השכירות ששילמו בשנת 2019. כמו כן, המענק מוגבל לעוסקים אשר מחזור העסקאות שלהם לשנת 2020 בצירוף מענקי הוצאות קבועות שקיבלו, מענק פגיעה ממושכת ומענקי סיוע לעצמאי ולשכיר בעל שליטה בחברת מעטים שקיבלו, אינם עולים על מחזור עסקאותיהם לשנת 2019. בנוסף, הוחרגו מתחולת הזכאות למענק עוסקים שקיבלו מענק ענפי ייחודי.

חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020, מקנה סמכות לממשלה להתקין תקנות בנוגע להגבלת פעילות בתקופת תוקפה של הכרזה על מצב בריאותי מיוחד או הכרזה על מצב חירום בשל נגיף הקורונה החדש (להלן – **חוק הגבלת פעילות**). בהתאם לכך, ביום 17 בספטמבר 2020 הותקנו תקנות סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה) (הגבלת פעילות והוראות נוספות), התש"ף-2020. תקנות אלה תוקנו מעת לעת, בהתאם להכרזת הממשלה על מצב בריאותי מיוחד ולחלופין על מצב חירום בשל נגיף הקורונה ולהגבלות שקבעה בהתאם לסמכויותיה מכוח חוק הגבלת פעילות. בהתאם לכך, ביום 27 בדצמבר 2020 נכנסו לתוקף תקנות סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה) (הגבלת פעילות והוראות נוספות) (תיקון מס' 21), התשפ"א-2020, אשר קבעו, בין היתר, הגבלת יציאה למרחב הציבורי, בכפוף לתנאים שנקבעו באותן תקנות. ההגבלות מכוח תקנות אלה עודכנו מעת לעת וכללו, בין היתר, הרחבת מספר האנשים שרשאים לשהות במבנה סגור עד אשר ביום 19 בפברואר 2021 הותקנו תקנות סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה) (הגבלת פעילות והוראות נוספות) (תיקון מס' 31), התשפ"א-2021, שנכנסו לתוקף יומיים לאחר מכן ושאפשרו קיום שגרת עסקים בתנאים מסוימים. מצב זה נשמר עד לתום יוני 2021, למעט הגבלות מחמירות שנקבעו למשך ימים בודדים.

על מנת להרחיב ולהקל את התנאים לקבלת המענק תוך שמירה על העקרונות העומדים בבסיס מתן המענק, מוצע לתקן את ההחלטה כמפורט להלן.

מוצע לתקן את החלטה 601 ולקבוע שהיקף הוצאות השכירות ששילם העוסק בשנת 2020 לא יפחת מ-80% מהיקף הוצאות השכירות ששילם בשנת 2019. תיקון זה משמר את העיקרון לפיו על העוסק לשלם הוצאות שכירות גבוהות ביחס למחזור העסקאות שלו ומביא בחשבון את קיומן של הוצאות קבועות נוספות של העוסק.

בנוסף, מוצע להרחיב את תקופת הזכאות שיבחנו לצורך עמידת העוסק בתנאי של ירידת המחזורים אשר קבוע בסעיף 1(ב) להחלטה 601, כך שיכללו את חודשים ינואר ופברואר 2021 או מרץ ואפריל 2021. זאת, נוכח ההגבלות המחמירות על פתיחת עסקים והתייצבות עובדים במקום עבודתם, שנקבעו החל מיום 27 בדצמבר 2020 ועד ליום 21 בפברואר 2021, כמפורט לעיל, ובשונה מההגבלות המקלות יותר שנקבעו עד לתום יוני 2021 ושאפשרו קיום עסקים. כמו כן, מוצע לקבוע את מרץ ואפריל כתקופה חלופית לתקופה של חודשים ינואר ופברואר 2021, וזאת נוכח שיטות הדיווח השונות של עוסקים לרשות המיסים. בהמשך לכך, מוצע לתקן את סעיף 2(ג) להחלטה, כך שתקרת המענק תביא בחשבון גם את התקופה שנוספה בגין שנת 2021.

עוד מוצע להרחיב את הגדרת הוצאות שכירות, כך שתכלול הוצאות שכירות ששולמו או ישולמו לאחר מועד השימוש בנכס. זאת, מכיוון שבמקרים רבים, בשל הקושי הכלכלי אליו נקלעו העוסקים, הסכימו בעלי הנכס לפרש את הוצאות השכירות באופן שיקל על העוסקים.

כמו כן, מוצע להכיר כהוצאות שכירות גם בדמי ניהול אשר עולים על 15% מסך היקף הוצאות השכירות ודמי הניהול כפי שהוגדרו בהסכם השכירות. זאת, מכיוון שלאחר בחינת נתונים הנוגעים לתשלום דמי שכירות ודמי ניהול של בתי עסק שונים, התברר כי ישנם מקרים בהם חלוקת התשלום בין הוצאות שכירות לבין דמי ניהול מתבצעת בהתאם לשיקולים חשבונאיים של בעל הנכס המושכר או העוסק והיא אינה משקפת בפועל את התמורה בעד השירות שהתקבל. בהתאם לכך, מוצע לקבוע, בשים לב לממוצע הוצאות התפעול של בעלי הנכסים, כי דמי ניהול בהיקף של עד 15% מסך הוצאות השכירות ודמי הניהול כפי שנקבעו בהסכם השכירות לא יוכרו כהוצאות שכירות בשל היותם משקפים את התמורה לשירות שקיבלו העוסקים ואילו דמי ניהול מעל ל-15% כאמור, יוכרו כתמורה שלא בעד שימוש בנכס ובהתאם לכך יכללו במסגרת הוצאות השכירות כהגדרתם בהחלטה זו.

בנוסף, מוצע לדחות את המועד להגשת בקשות לקבלת המענק. כמו כן, מכיוון שהמענק יינתן רק בעד הוצאות שכירות ששולמו בפועל, מוצע לקבוע כי עוסקים אשר הגישו בקשה לקבלת המענק במועד שנקבע ושאושר להם כי הם זכאים לקבלו, יוכלו להגיש בקשות משלימות עד ליום 15 במרץ 2026 בעד הפרשי הוצאות שכירות ששולמו החל משנת 2022 והכל בכפוף ליתר התנאים לקבלת המענק ולהיקפו.

בנוסף, על מנת להבטיח כי יינתן מענק רק עבור הוצאות שכירות שכבר שולמו ועל מנת שלא לשלם לעוסק מעבר להיקף דמי השכירות ששילם בעד שנת 2020, מוצע לקבוע הגבלה נוספת לתקרת המענק והיא היקף הוצאות השכירות ששילם העוסק לבעל הנכס בעד שנת 2020.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

הרחבת תקופות הזכאות כך שבחינת ירידת המחזורים תכלול גם את חודשים ינואר ופברואר 2021 או מרץ ואפריל 2021, מעלה את השאלה מדוע לא נוספו יתר התקופות בגינן ניתן מענק הוצאות קבועות, דהיינו עד יוני 2021. החלטה זו מביאה בחשבון את תקופת הזכאות בה קבעה הממשלה הגבלות משמעותיות על פתיחת עסקים ועל התייצבותם של עובדים במקום עבודתם, כפי שמפורט לעיל. זאת, בשונה מההגבלות המצומצמות שנקבעו בתקופה שלאחר מכן ועד יוני 2021. כמו כן, בשים לב לצורך לפשט את אופן בדיקת התנאים למענק לצד התאמת התנאי ליתר תנאי ההחלטה, מוצע לקבוע כאמור.

באשר להגבלת היחס של היקף דמי הניהול ביחס להוצאות השכירות ודמי הניהול יחד כך שיעמוד על 15%, מבחינה של דוחות הכנסה של חברות ציבוריות אשר משכירות נכסים במרכזים מסחריים, עולה כי יחס ההוצאות התפעוליות לעומת כלל הכנסות החברות, עומד בממוצע על 15%. בהתאם לכך ועל מנת להקל על עוסקים לקבלת המענק, מוצע לקבוע כי דמי ניהול ששולמו מעל לרף זה, יוכרו כהוצאות שכירות שאינן בעד שירות.

יצוין כי החלטה זו אף שהיא משנה את תנאי הזכאות לקבלת המענק, היא מיטיבה את התנאים לקבלתו, למעט הגבלת המענק הנוספת שנקבעה. ביחס להגבלת היקף המענק שנקבע בהתאם לגובה הוצאות השכירות ששולמו בפועל, יובהר כי טרם שולם המענק לעוסקים וכן לא ניתן אישור לקבלת מענק מעבר להיקף הוצאות השכירות ששילם אותו עוסק. כמו כן, המועד להגשת הבקשות לקבלת המענק נדחה, כך שניתנת האפשרות לעוסקים למצות את זכויותיהם בהתאם לתיקון המוצע.

עמדת היועצים המשפטיים של המשרדים שהשרים העומדים בראשם מגישים את ההצעה:

לנוכח האמור לעיל, אין מניעה משפטית לקבלת החלטת הממשלה.

עמדה זו מקובלת על היועצת המשפטית של משרד הכלכלה והתעשייה.

10.5.02

חתימה

היועץ המשפטי של משרד האוצר

תפקיד

אסי מסינג

שם

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 601 של הממשלה מיום 07.11.2021.

601.

מענק סיוע לעסקים בעד השתתפות בהוצאות שכירות

מ ח ל י ט י ס, במטרה לסייע לעסקים שפעילותם העסקית נפגעה מאוד כתוצאה מההשפעה הכלכלית של התפשטות נגיף הקורונה החדש ושהיחס של הוצאות השכירות שהם נדרשים לשלם גבוה ביחס למחזור עסקאותיהם, ליתן מענק עבור השתתפות בהוצאות שכירות, כמפורט להלן:

1. תנאי הזכאות למענק

עוסק יהיה זכאי למענק בעד השתתפות בהוצאות שכירות, בסכום כמפורט בסעיף 2, אם מתקיימים לגביו כל אלה:

א. מחזור עסקאותיו לשנת 2019 עולה על 150 אלף ש"ח ואינו עולה על 400 מיליון ₪.

ב. הוא קיבל שלושה או יותר מענקי השתתפות בהוצאות קבועות וכן מתקיים לגביו אחד מאלה:

(1) אם מחזור עסקאותיו לשנת 2019 אינו עולה על 300 אלף ש"ח – ירידת מחזור עסקאותיו בכל אחת משלוש או יותר תקופות זכאות, הייתה בסכום שעולה על 80% ממחזור עסקאותיו באותם חודשים אשתקד וכן העוסק קיבל מענק פגיעה ממושכת בסכום של 9,000 ש"ח.

(2) אם מחזור עסקאותיו לשנת 2019 עולה על 300 אלף ש"ח – ירידת מחזור עסקאותיו בכל אחת משלוש או יותר מתקופות הזכאות בגין קיבל מענקי השתתפות בהוצאות קבועות, הייתה בסכום שעולה על 80% ממחזור עסקאותיו באותם חודשים אשתקד וכן ממוצע מענקי ההשתתפות בהוצאות קבועות שקיבל בחודשים אלה נמוך מ-500,000 ₪.

ג. ירידת מחזור עסקאותיו, כאמור בסעיפים קטנים 1(ב) ו-1(ב)(2), נגרמה מההשפעה הכלכלית של התפשטות נגיף הקורונה החדש.

ד. הפעלת עסקו נאסרה בשל הגבלות שניתנו מכוח חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020 או תקנות חירום שהותקנו מכוח סעיף 38 לחוק יסוד: הממשלה ואם הוא בית אוכל, הפעלת עסקו הותרה אך בדרך של מכירה לצריכה מחוץ לבית האוכל, ובכלל זה איסוף עצמי, או אם המגבלות האמורות אסרו על רוב לקוחותיו לקיים פעילות או אם רוב פעילותו מתבצעת בעסק שנאסרה הפעלתו כאמור, והכול 160 ימים לכל הפחות בכל תקופות הזכאות.

ה. היקף הוצאות השכירות ששילם העוסק בעד שנת 2019 עולה על 17% ממחזור עסקאותיו בשנה זו.

ו. היקף הוצאות השכירות ששילם העוסק בעד שנת 2020 עולה על 90% מהיקף הוצאות השכירות ששילם בשנת 2019;

ז. מחזור עסקאותיו לשנת 2020 בתוספת סך סכומי מענקי השתתפות בהוצאות קבועות, מענק פגיעה ממושכת וסך סכומי מענקי סיוע לעצמאי ולשכיר בעל שליטה בחברת מעטים, אינו עולה על מחזור עסקאותיו לשנת 2019.

ח. העוסק לא קיבל ממשד ממשלתי סיוע בשל ההשפעה של נגיף הקורונה, אשר ניתן בשל מאפייניו הייחודיים של הענף שאליו משתייך העוסק.

2. סכום המענק

עוסק יהיה זכאי למענק בסכום המכפלה של מספר המ"ר של עסקו אשר שילם בעדס ארנונה בשנת 2020, ב-100 ש"ח ועד לאחד מהסכומים שלהלן, הנמוך מביניהם:

א. 120,000 ש"ח;

ב. מכפלה של מספר מענקי השתתפות בהוצאות קבועות שקיבל העוסק בגין תקופות הזכאות שבסעיפים (2)-(5) להגדרה תקופות הזכאות ב-500,000 ש"ח, בתוספת 400,000 ש"ח במקרה שהעוסק קיבל מענק השתתפות בהוצאות קבועות בעד תקופת הזכאות שבסעיף (1) להגדרה תקופות הזכאות, פחות סך מענקי ההשתתפות בהוצאות קבועות שקיבל העוסק בגין כל תקופות הזכאות.

ג. ההפרש שבין מחזור עסקאותיו של העוסק לשנת 2020 בתוספת סך סכומי מענקי השתתפות בהוצאות קבועות, מענק פגיעה ממושכת וסך סכומי מענקי סיוע לעצמאי ולשכיר בעל שליטה בחברת מעטים, לבין מחזור עסקאותיו לשנת 2019.

3. תביעה לקבלת מענק

- א. עוסק יגיש תביעה לקבלת מענק החל מיום י"א בטבת התשפ"ב (15 בדצמבר 2021) עד ליום י"ב באדר התשפ"ב (15 במרץ 2022); המנהל רשאי לדחות את מועד התחילה להגשת בקשה לתקופה אחת שלא תעלה על 45 ימים, אם מתקיימות סיבות טכניות שבשלן לא ניתן להגיש את התביעה בטופס מקוון וכן רשאי הוא לדחות את המועד האחרון להגשת תביעות, מכל סיבה שהיא, במספר תקופות שלא יעלו על 60 ימים. הודעה על דחיית מועדים לפי סעיף קטן זה, תפורסם באתר האינטרנט של הסוכנות;
- ב. המנהל יקבע בנוהל את הכללים להתאמת התנאים לקבלת המענק, עבור עוסק שפתח את עסקו בתקופה שמיום כ"ד בטבת התשע"ט (1 בינואר 2019) ועד יום ג' בטבת התש"ף (31 בדצמבר 2019);
- ג. המנהל והחשב הכללי יקבעו בנוהל את דרכי הגשת התביעה לקבלת המענק ובכלל זה אישור רואה חשבון והצהרות העוסק בנוגע לעמידת העוסק בתנאי הזכאות לקבלת המענק ולהיקפו ויתר התנאים, המסמכים והאישורים שנדרשים, לרבות תהליכי בקרה; החשב הכללי יבצע ביקורות בהתאם לסמכותו.
- ד. רשימה של סוגי סיוע ענפי אשר יובאו בחשבון בהתאם לאמור בסעיף 1(ח) להחלטה, תגובש בהתייעצות עם משרד האוצר והמנהל יפרסם אותה באתר האינטרנט של הסוכנות.
- ה. תביעה לקבלת מענק תוגש בטופס מקוון שקבע המנהל ותכלול את הפרטים שדרושים לשם בחינת עמידתו של העוסק בתנאי הזכאות למענק ולשם תשלום המענק.
- ו. מבקש המענק ייתן את הסכמתו להעברת מידע שנוגע לעוסק ושנדרש לבחינת עמידתו בתנאים לקבלת המענק ולהיקפו, מהסוכנות אל החשב הכללי ואל רשות המיסים, ביניהם, ומהם בחזרה.

4. השגה

- א. הרואה עצמו נפגע מהחלטות המנהל בנוגע למענק, רשאי להגיש השגה למנהל בתוך 45 ימים מיום קבלת ההחלטה. החלטה בהשגה תהיה מנומקת ותינתן בכתב בתוך 120 ימים.
- ב. המנהל יהיה רשאי להכריע בהשגה על פי טענות וראיות שיוגשו בכתב.

5. להטיל על המנהל לפעול ליישום החלטה זו.

6. הגדרות

בהחלטה זו:

"הוצאות שכירות" – הוצאה ששילם העסק בעד הזכות להחזיק בנכס ולהשתמש בו שלא לצמיתות, ולמעט רכיבים בדמי השכירות אשר מגלמים תשלום עבור שירות, כדוגמת: הוצאות חשמל, הוצאות מים, ארנונה ודמי ניהול.

"החזרי הוצאות ארנונה" – החזרי הוצאות ארנונה שניתנו בגין תקופות הזכאות בהתאם לפרק ט' לתקנות הסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה), התשנ"ג-1993.

"חוק מס ערך מוסף" – חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975.

"חוק התכנית לסיוע כלכלי" – חוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"ף-2020.

"מוסד ציבורי זכאי" – מוסד ציבורי כהגדרתו בסעיף 9(ב) לפקודת מס הכנסה, שמתקיימים בו שני אלה:

1) שליש לפחות מהכנסתו בשנת המס 2018, כפי שדווחה בדוח שהגיש לפי סעיף 131 לפקודת מס הכנסה, ואם הגיש דוח כאמור לגבי ההכנסה לשנת המס 2019 לפני יום הגשת התביעה לקבלת מענק לפי פרק זה – שליש מהכנסתו בשנת המס 2019 כפי שדווח באותו דוח, לא היה מתמיכות ותרומות.

2) עיקר הכנסתו בשנת המס 2018, כפי שדווחה בדוח שהגיש לפי סעיף 131 לפקודה, ואם הגיש דוח כאמור לגבי שנת המס 2019 לפני יום הגשת התביעה לקבלת מענק לפי פרק זה – עיקר הכנסתו בשנת המס 2019, שאינה הכנסה מתמיכות ותרומות, התקבלה ממכירת שירותים או מוצרים שהתמורה בשלהם מתקבלת באופן שוטף ובמהלך רוב חודשי השנה.

"מחזור עסקאות" –

1) לגבי מי שאינו מוסד ציבורי זכאי – מחזור עסקאות של עוסק, כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, למעט מכירות הוניות ועסקאות שדווחו בידי הקונה לפי סעיפים 20 או 21 לחוק מס ערך מוסף.

2) לגבי מוסד ציבורי זכאי – הכנסה כהגדרתה בפקודה.

"מחזור עסקאות בשנת 2019" – מחזור עסקאות כפי שדווח לרשות המיסים בישראל על פי דין לגבי שנת 2019, ולעניין כל אחד מאלה, מחזור העסקאות כמפורט לצדו:

(1) לעניין עוסק שפעילותו החלה בשנת 2019 – מחזור העסקאות שלו מיום 1 בחודש שלאחר יום תחילת הפעילות עד יום 31 בדצמבר 2019, מחולק במספר חודשי הפעילות בשנת 2019 ומוכפל ב-12.

(2) לעניין עוסק הרשום כשותפות לפי חוק מס ערך מוסף או עוסק הרשום כעוסק אחד עם עוסק אחר לפי סעיף 56 לחוק האמור – לפי מחזור העסקאות המאוחר של השותפות או של העוסקים הרשומים יחד, לפי העניין.

"המנהל" – מנהל הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים או מי שהוסמך על ידו לצורך ביצוע החלטה זו;

"מענקי השתתפות בהוצאות קבועות" – מענקי סיוע לעסקים בעד השתתפות בהוצאות קבועות, ששולמו בהתאם לאלה:

(1) החלטת הממשלה מס' 5015 מיום 24 באפריל 2020, על תיקוניה.
(2) סימן א' לפרק ו' לחוק התכנית לסיוע כלכלי, בעד כל אחת מתקופות הזכאות.

"מענקי סיוע לעצמאי ולשכיר בעל שליטה בחברת מעטים" – מענקי סיוע לעצמאי ולשכיר בעל שליטה בחברת מעטים, ששולמו בהתאם לאלה:

(1) תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (מענק סיוע לעצמאים), התש"ף-2020;

(2) תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (מענק סיוע לעצמאים ולשכירים בעלי שליטה בחברת מעטים), התש"ף-2020;

(3) החלטת ממשלה מס' 204 מיום 12 ביולי 2020;

(4) פרקים ג'1-ג'3 לחוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מענק עבודה), התשס"ח-2007, בעד כל אחת מתקופות הזכאות.

"מענק פגיעה ממושכת" – מענק ששולם בהתאם להוראות סימן ב' לפרק ו' לחוק התכנית לסיוע כלכלי.

"נכס" – נכס מקרקעין, מבנה או מגרש ולמעט נכס למגורים והנלווים לו.

"עוסק" – חייב במס כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, למעט כל אלה:

(1) גוף מתוקצב כהגדרתו בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב.

(2) קופת חולים.

(3) תאגיד בריאות כהגדרתו בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב.

4) מוסד ציבורי כהגדרתו בסעיף 9(2)(ב) לפקודה, למעט מוסד כאמור שהוא מוסד ציבורי זכאי.

5) מי שעיסוקו במכירת זכות במקרקעין המהווה מלאי עסקי בידו או מי שבשנות המס 2019 ו-2020 חל בחישוב הכנסתו סעיף 8א לפקודה, בשל עבודה ממושכת שמשך ביצועה עולה על שנה.

6) מוסד פיננסי, כמפורט להלן:

(א) תאגיד בנקאי כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, לרבות תאגיד עזר כהגדרתו בחוק האמור.

(ב) מבטח כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

(ג) חבר בורסה כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

(ד) חברה מנהלת כהגדרתה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005.

(ה) מנהל קרן כמשמעותו בחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994.

"הסוכנות" – הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים שהוקמה במשרד הכלכלה והתעשייה, לפי החלטת הממשלה מס' 2190 מיום 12 באוגוסט 2007;

"תקופות זכאות" – כל אחת מהתקופות שמפורטות להלן:

1) חודשים מרץ ואפריל 2020 או חודשים מרץ–יוני 2020.

2) חודשים מאי ויוני 2020.

3) חודשים יולי ואוגוסט 2020.

4) חודשים ספטמבר ואוקטובר 2020.

5) חודשים נובמבר ודצמבר 2020.